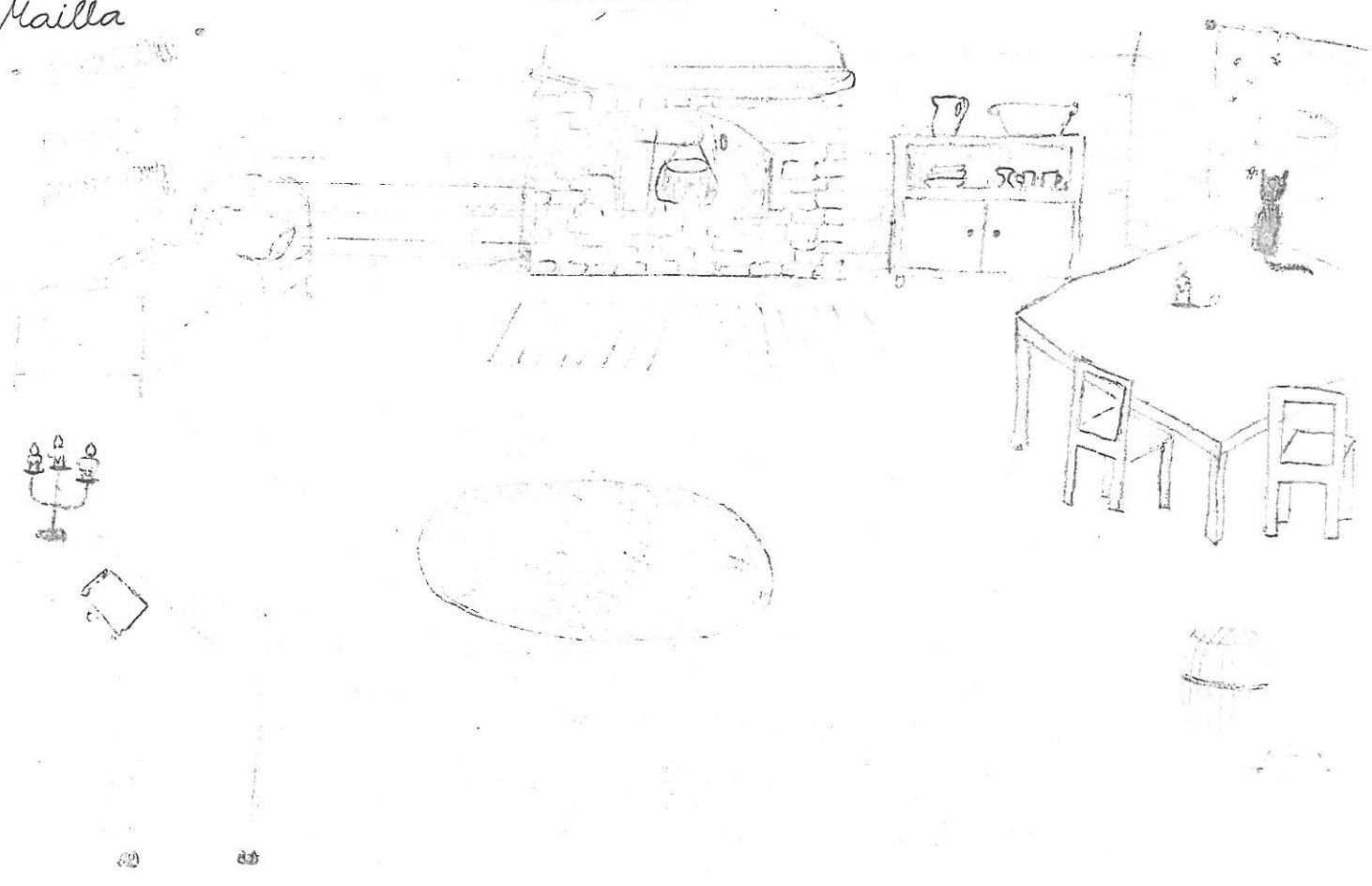

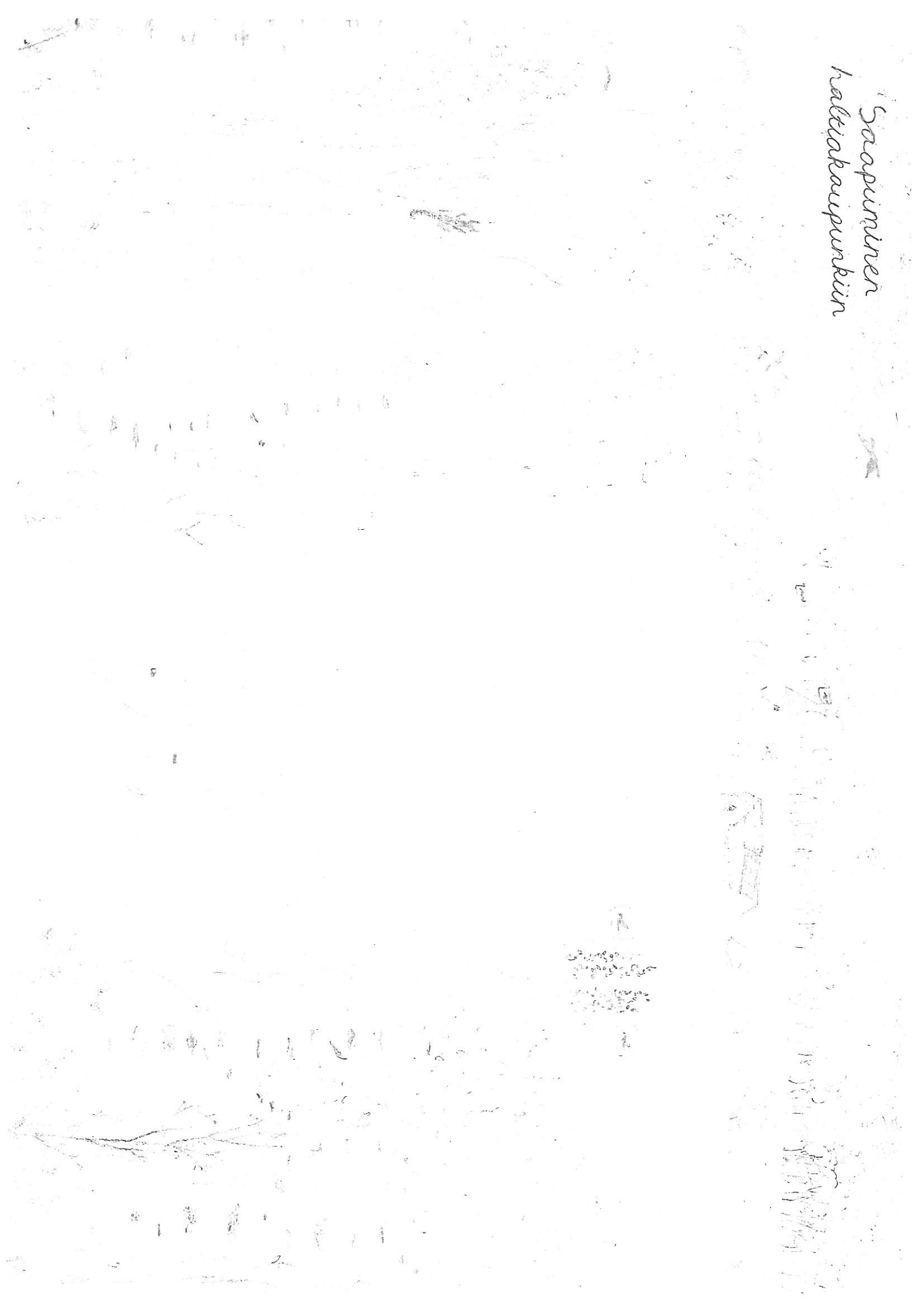
Pako pelkoilta

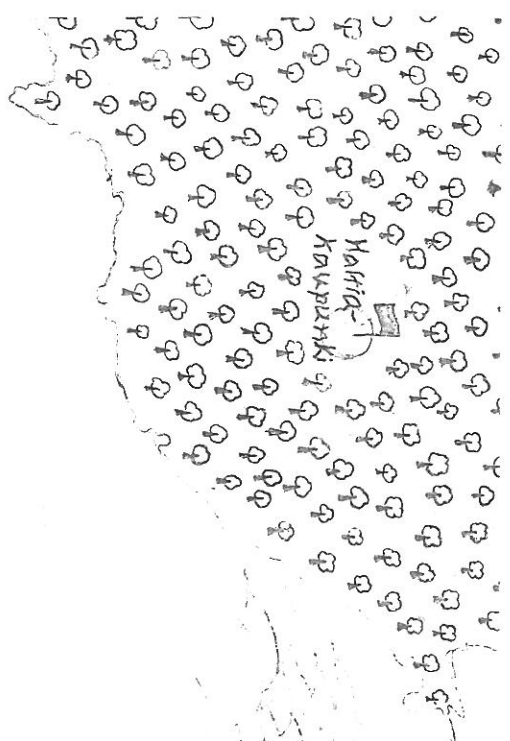
Vanhuksen mökki Tuntemattomilla
Mailla

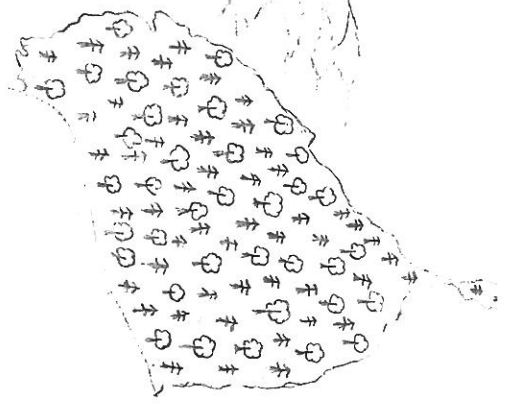
Saapiminen
halkiakouppuun

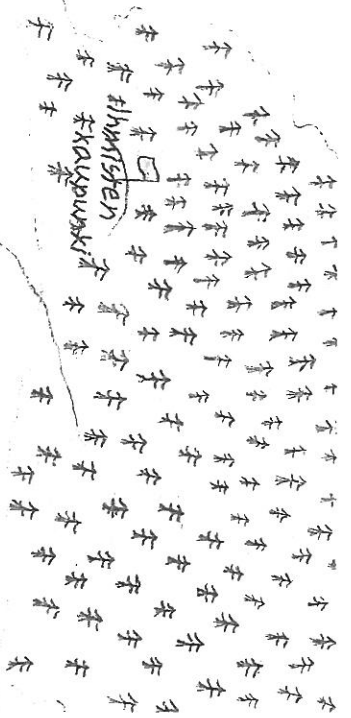
Karta

Häufige Kruppen

Häufige Kruppen

Häufige Kruppen

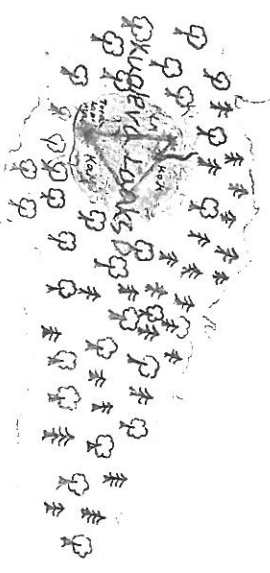

Häufige Kruppen

Internationaler Meer

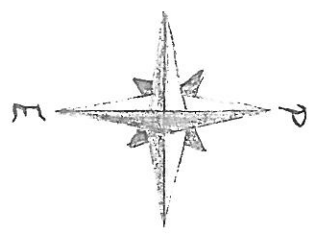
Wald

3-4:n päivän matkan päässä
Melissaan kohti
Kylä läännessä

Häufige Kruppen

Meeri

Ikimuistoinen matka

Juoksin kiemurtelevaa polkua pitkän hengitys pihisten. Yritin nähdä eteeni kyynelten, ja kasvojen eteen tulevien, punaruskeiden hiusten takaa. Kompastelin jatkuvasti puunjuuriin, mutten välittänyt siitä. Halusin pois, kauas pois. Halusin kauas kaikesta, jonka voisin menettää.

En voinut sisäistää ajatusta. Minulla ei enää ollut mummoa. Mummo oli saanut sydänkohtauksen, ja ambulanssi oli vienyt hänet sairaalaan. Mutta matka kaupungista kauas pikkukylän laidalle oli kestänyt kauan. Ja taatusti liian kauan.

Nyt mummo kuolisi, eikä minulla olisi enää ketään. Ei yhtään sukulaista, enemmän kuin ystävääkään. Olin yksin. Pakenisin kauas pois ja asuisin erakkona metsässä.

Kaaduun maahan, mutta nousin heti ylös ja jatkoin juoksuani. Kun eteen tuli joki, ryntäsin veteen empimättä. Vesi kiskaisi minut mukaansa vastaanpyristelyistäni välittämättä. Joki ei ollut syvä, mutten saanut pohjasta otetta. Joki teki mutkan. Mutkan jälkeen tunsin vihdoin jotain, mistä sain otteen. Tartuin siihen hanakasti. Silmäni avatessani näin yläpuolellani valkoisen, suloisen hevosen, ja sen selässä hämmästyttävästä ilmentävän tytön. Hän auttoi minut rannalle. Väännettyäni vettä hiuksistani katsoin ratsukkoa sanoen:

”Kiitos.” Tyttö hymyili, ja vasta silloin tulin katsoneeksi hänen poikkeuksellista ulkonäköään. Turkoosia mekkoa ja harmaata viittaa, joita tyttö piti yllään, ei koskaan meillä päin nähnyt. Hänellä oli suuret silmät ja suipot korvat. Mieleeni hiipi vaihkeaa eräs mahdoton ajatus.

”Keitä te olette?” kysyin hiljaa.

”Minä olen Nadja, olen haltia. Hevoseni olen nimennyt Novaksi”, tyttö kertoi, ”Olemme lähteneet kaukaa haltiakaupungista ja nyt ohikulkumatalla.”

”Minua on aina sanottu Melissaksi”, sanoin Nadjalle ajatusten pyöriessä päässäni. *Mistä ihmeen haltiakaupungista tyttö puhui? Oliko hän todella haltia? Ei tietenkään, koska eihän haltioita ollut olemassakaan. Vai oliko sittenkin?*

1. Ensimmäiset askelet

”Saanko kysyä, minne olette matkalla?” kysyin sen enempää ajattelematta.

”No, olemme Novan kanssa ikään kuin seikkailulla. En oikein saisi laverrella tästä, mutta etsimme varastetua avainta. Ihmisten Kaupunkiin, josta avain pitäisi löytää, on vielä matkaa. Olisin halunnut jonkun mukaan, mutten löytänyt ketään. Jouduimme menemään aikamoista kiertotietä, sillä ennen kuin voin alkaa etsiä avainta, minun oli tavattava eräs henkilö.”

”Sait juuri vapaaehtoiset!” ilmoitin innostuen. Haltiatyttö näytti ensin yllättyneeltä, empi hetken ja nyökkäsi sitten. ”Saat tulla, jos olet täysin varma halukkuudestasi. Matka on pitkä, eikä jokainen taival ole helppo.”

Nyökkäsin innokkaasti. Olin täysin varma. Halusin seikkailemaan!

”Käykö siis, jos lähdemme heti?” Nyökkäsin taas. Nadja auttoi minut taakseen Novan selkään ja antoi minulle pienen pussin.

”Kaikki matkatavaramme”, haltiatyttö sanoi saaden minut tyrmistymään. Kangaspussi oli nimittäin älyttömän pieni ja kevyt.

”Toinen harmaa viitta, pientä, mutta täyttävää evästä meille ja yrtejä Novalle. Sekä tietysti vettä.” *Ei kaikki tuo mahdu tähän pussiin, ajattelin hiljaa mielessäni.*

Lähdimme matkaan ravissa metsäpolkua myötäillen. Minulle, joka en ollut koskaan ratsastanut, Novan askeleet tuntuivat todella oudoilta.

Olimme ratasataneet koko päivän metsässä. Kun päivän pimettyä pysähdyimme aukion laitaan tauolle ja nukkumaan, olimme jo varmasti kaukana kotoa.

”Puhuit varastetusta avaimesta. Mikä tuo avain siis on, ja miksi se täytyy hakea takaisin?” kysyin.

”Helppointa kai kertoa koko juttu”, Nadja huokasi istuessamme kyhäämämme nuotion vieressä. ”Siitä on jo reilu pari vuotta, mutta muistan sen kuin eilisen. Olin tullut kotiin tavalliselta maastoratsastukseltani Novan kanssa. Järkytyksekseni edessäni avautui kamala näky. Kaupunkiamme ympäröivä muuri oli hajotettu. Se oli useasta kohdasta maan tasalla joidenkin talojen tavoin. Miltei kaikki palava oli poltettu, eikä missään ollut ketään. Muutama haltia oli kuollut, heidän joukossaan oli serkkuni Jasmine.” (Tässä vaiheessa Nadjan ääni kuulosti vähän pakotetulta.) ”Kesti kauan, ennen kuin saimme kaupunkimme taas järjestykseen. Mutta saimme kuitenkin, ja jatkoimme elämäämme tavalliseen tapaan. Arviolta kuu sitten alkoi kuitenkin kaupungissamme levitä kamala tauti, joka levisi kuin kulovalkea. Sairaus oli tuntematon, ja sille keksittiin vain yksi parannuskeino. Keskellä kaupunkia, isäni haltiakuninkaan linnassa on kirja, joka pitää sisällään sadoittain erilaisia loitsuja, joilla parannetaan kasveja, parannetaan haavoja ja sairauksia, ja muuta vastaavaa. Tuota kirjaa me tarvitsimme, mutta se oli lukittuna arkussa, ja huomasimme avaimen kadonneen. Silloin tajusimme, että avaimen olivat vieneet ihmiset, sillä juuri he hyökkäsivät kaupunkiimme

kaksi vuotta takaperin. Siispä lähdin etsimään tuota kadonnutta avainta, joka lienee Ihmisten Kaupungissa. Ennen, kuin pystyin lähteä matkaan, minun oli käytävä erään taikurin puheilla kaukana pohjoisessa, siksi menin niin pitkää kiertotietä.”

Mietin Nadjan sanoja. Mieleni teki kovasti kysyä lisää tuosta sairaudesta, mutta päätin jättää sen tekemättä.

”Sen arkun voi avata vain sillä yhdellä tietyllä avaimella. Se ei aukea rikkomalla, loitsimalla, eikä millään muulla avaimella”, Nadja lisäsi huokaisten.

Jatkoimme matkaa aamuhämärissä, kuutisen tuntia taukoa pidettyämme. Jatkoimme matkaa metsässä, joka jatkui valtaosan päivämatkastamme. Metsän jäätyä taaksemme meidän oli ylitettävä suo. Suo oli laaja, ja sen ympärillä leijui usvaa. Nova asteli suolle selvästi epäillen. Sen kaviot upposivat liejuun kintereitä myöten, ennen kuin pääsi yhtään vahvemmalle maalle. Suon ylityksessä meni kaiken kaikkiaan puolisen tuntia, jonka aikana ihoni ehti nousta kananlihalle, ja nenäni leijua inha mädän ja ummehtuneen haju. Vedin pussista, (jonne pussin koosta huolimatta käteni upposi lähes kokonaan) toisen harmaan viitan lämmityksekseni.

Suon ylitettyämme Nova nousi suoliejusta huojentuneen oloisena ylös kuivalle maalle.

Olimme taivaltaneet kuusi kokonaista päivää, ratsastaneet metsissä ja aukealla, ylittäneet pieniä jokia ja kokeneet hyytävän kylmyyden. Mitään sen merkillisempää ei ollut tapahtunut, me olimme vain ratsastaneet, levänneet, ja jälleen ratsastaneet.

Olimme juuri laukanneet pitkään, pitkään ja ratsastimme aukeilta kukkuloilta alas metsään, kun Nadja antoi valkoiselle hevoselleen merkin pysähtyä. Haltiatyttö kääntyi puoleeni.

”Nyt koittaa kenties retken vaarallisin osuus. Muttemme voi kiertää sitä, sillä kiertoreitissä menisi kohtuuttomasti aikaa. Nyt joudumme taivaltamaan peikkoleirin, Kuolevan Laakson, läpi. Metsän jälkeen edessämme kohoavat vuoret, jotka ovat merkki Kuolevan Laakson alkamisesta. Metsässäkin on parasta olla varuillaan, sillä joskus peikot partioivat ja metsästävät täällä. Ja silloin olisi parempi, etteivät ne huomaa meitä.” En sanonut mitään. Pieni levottomuus kalvoi mieltäni. Mieltäni kalvoivat sanat *Kuoleva Laakso*, ja *metsästävät*. En ollut varma, mitä odottaa. Jo tieto siitä, että joutuisimme ratsastamaan peikkoleirin läpi, sai minut hermostumaan.

Ratsastimme metsään hiljaisuuden vallitessa. Meidät ympäröi kuolleet puut ja lehtien peittämä maa. Kuivuneet oksat rasahtelivat hiljaa Novan kavioiden alla. Polkua ei ollut, vaan me pujottelimme kuolleiden puiden ja pensaiden lomassa.

Kymmenisen hiljaisen minuutin kuluttua tunnelma muuttui. Nova höristi korviaan, Nadja teki samoin. Minä en kuullut mitään, ennen kuin Nadja kääntyi puoleeni sihahtaen: ”Piiloon!” Liu`uin alas valkoisen ratsumme selästä, ja ahtauduin lähimpään pensaankoloon Nadja perässäni. Vasta silloin, pensaassa kyyristellessäni kuulin kaukaa kantautvien askelten ja huutojen äänen. Kysyin ääntä päästämättä ”Peikkoja?” saaden haltiatyön nyökkäämään. Käännyin pelon vallassa katsomaan Novaa, joka asettui kivikkoon makaamaan. Ällistykseni näin, miten hevosen ääriviivat sumenivat, ja pian Nova oli sulautunut täydellisesti kiviin. Käännyin katsomaan Nadjaa. Ehkä hän luki ajatukseni, sillä hän kuiskasi minulle huvittuneena ”Novan erikoisuus.”

Tarkkailimme lähestyviä peikkoja. Kotvasen kuluttua näimme kolmen peikon pölähtävän puiden keskeltä näköpiiriini, puolisansadan metrin päähän. Ne olivat kamalan näköisiä otuksia. Ne olivat pari metriä pitkiä. Iho oli harmaa, vaatteet räähäiset, ja naamat toivat mieleeni lähinnä epämuodostuneen perunan. Pitkä musta tukka oli harva, rasvaisen ja likaisen näköinen. Kaksi kolmannelta peikoista kanto keihästä, ja kolmannelta oli suuri, musta jousipyssy. Katselimme, kuinka jousta kantava peikko, (näemmä joukon johtaja) antoi muille merkin pysähtyä. Sen häränrenkain varustettu nenä värisi sen haistellessa ilmaa. Sitten sen naama vääristyi inhottavaan virneeseen, kun se murisi uhkaavalla äänellä: ”*Minä haistan ihmisen!*”

2. Poissa kotoa

Sydämeni jätti lyönnin väliin. Peikot löytäisivät meidät! Katsoin Nadjaan silmät kattilankannen kokoisina. Nadja katsoi takaisin.

Samassa muutkin peikot alkoivat nuuhkia. Vainun saatuaan peikot alkoivat lähestyä meitä hitaasti, ja koko ajan innostuen. Raotin pansaan oksia ja heitin pienen kiven niin kauas kuin pystyin. Se osui matkansa päässä puuhun. Ääni sai peikot kääntymään ja juokseman tulosuuntaansa luullen löytävänsä etsimänsä sieltä. Kun peikot olivat lähteneet, Nadja antoi merkin: ”Nyt! Ei ole aikaa hukattavaksi!” Nova nousi heti ylös ja ravisteli lehdet karvastaan. Lähdimme reipasta laukkaa polkua pitkin hiljaisuuden vallitessa, jokainen aisti valppaana peikkojen paluun varalta.

Meidän edessämme kohosi vuori. Seistessämme louhikossa vuorta katselemassa puut kaukana takanamme minusta tuntui, kuin kaikki valo olisi kaikonnut ympäriltämme. Taivas oli synkkä ja punertava. Suuria kiviä oli kaikkialla ympärillämme. Edessä kohoava vuori näytti uhkaavalta, kuin peto, joka aikoo juuri syöstä

meidät alleen.

”Nyt siis olemme täällä”, sanoin hiljaa. En tiedä, kuuliko kukaan sanojani.

”Oikealla puolellamme kohoaa Kuolevan Laakson Pääportti, muttemme voi kulkea siitä, se olisi liian riskialtista.”

”Siispä on mentävä toisesta portista”, totesin epävarmana asiastani; en edes tiennyt, oliko ”toista porttia” olemassakaan.

Kuoleva Laakso oli valtavan kokoinen. Sitä ympäröivät kolme pientä, muureilla yhdistettyä vuorta muodostaen kolmionmuotoisen kehän laakson ympärille. Joka muurin molemmissa päässä oli pienen portit lukuun ottamatta Länsimuuria, jossa Pääportti oli. Kuolevaa Laaksoa ympäröi parinsadan metrin säteellä kivilouhikko, jonne peikot olivat raivanneet polkuja ajan saatossa. Muurien sisällä oli kiviteitä ja peikkoleirejä, mutta valtaosin siellä oli vain suunnatonta kivilouhikkoa. Tämän kaiken Nadja minulle kulkemaan lähtiessämme kertoi. Kivipolku johdatti meidät vuoren toiselle puolelle, ja pian seisoi muurin (Nadjan mukaan Koillismuurin) edessä. Tulimme pienen portin luo. ”Nyt on vastassamme ongelma”, haltiatyttö totesi ykskantaan, ”miten portti aukeaa?”

”Taikasanalla?” ehdotin, sillä en nähnyt lukkoa missään. Portin avausta pohtiessamme Nova käveli portin luo. Hevonen kääntyi ja antoi tarkoin tähdätyn potkun tasan keskelle porttia. Portti tärisi hetken, minkä jälkeen se romahti tomuisiksi kivikasaksi maahan. Nadja kehui hevostaan – se oli avannut meille tien Kuolevaan Laaksoon.

Astellessamme kivikasan yli innostuksen ja pelon sekainen tunne levisi sisälläni. Olimme juuri astuneet Kuolevaan Laaksoon! Katsoin taakseni nähdäkseni, miten portti kohosi ylös kivikasasta näyttämättä merkkiäkään äskeisestä luhistumisestaan – niin se varmaan teki joka kerta. Vedimme huput päähämme ja aloitimme kävelyn kivistä kujaa pitkin. Sen seinät kohosivat yllemme. Tielle oli tippunut suuria kiviä, joissa jouduimme kompastelemaan

”Joudumme olemaan täällä yön”, Nadja kuiskasi. ”Näin joskus jossain Kuolevan Laakson kartan. Muistan siitä sen, että peikkoleirit, ja Peikkoruhtinaan palatsi ovat keskittyneet Eteläkärkeen, mutta peikkojahan voi olla täällä missä vain.” Katsoin kujan reunan yli, ja näin kaukana paljon pieniä valopilkkuja ”Ovatko nuo nuotioita?” kysyin. Nadja nyökkäsi myöntävästi.

”Peikkoleirejä. Kuten huomaat, ne harvenevat pikkuhiljaa meitä ja pohjoista kohti. Eteläisin vuori, Torahampaaksi kutsuttu, tuo tuolla kaukana, siihen on kuulemma hakattu Peikkoruhtinaan linna.”

”Näkisimmepä taivaan”, sanoin, ”haluaisin nähdä auringon, kuun ja tähdet.”

”Jotkut kaupunkimme haltiat käyvät maailmalla, he kertovat sieltä tarinoita. He sanoivat, että tuo taivaan punainen hehku on peräisin ikuisesta kokosta, joka palaa Torahampaan huipulla.”

Pitkään käveltyämme pidimme nukkumatauon ja asetuimme kivenkoloon yöksi. Halusin ensimmäisen vahtivuoron. Kämperryimme kivenkoloon istumaan sulautuen varjoihin. Tarkkailin kivistä ympäristöämme peikkojen varalta.

Aamulla läksimme matkaan varhain, sillä halusimme kaikki pian pois peikkovaltakunnasta. Emme enää nähneet oikealla laajaa louhikkoa. Kerran tie päättyi ja kohosi rinteeksi, joka oli kivinen ja epätasainen. Kiipesimme rinnettä ylös, minkä jälkeen tie jatkui louhikon yläpuolella.

Silloin kiven takaa nousi pää. Se sama, metsässä näkemämme peikko nousi piilostaan irvistäen. Meidät oli nähty. Peikolla oli kädessään kivi, jonka se heitti ilmaan. Kesken lennon kivi levitti siipensä ja lensi kirkuen kohti Torahammasta. Sitten peikko vislasi, ja kuinka ollakaan: kivenheiton säteellä lohkariden takaa nousi tusina peikkoja, kaikilla oli jouset kädessä. Minä ja Nadja hyppäsimme Novan selkään, ja hevonen lähti laukkaan pitkin tasaisena jatkuvaa kiviharjannetta, joka antoi meille selkeän reitin. Peikot ampuivat, ja tunsin oikeassa kyynärpäässäni ikävän vihlausun. Nuoli oli mennyt hiukan liian liiki, ja nyt kyynärpäästani tihkui vähän verta. Muut eivät näemmä olleet osuneet.

Ilmavirta piiskasi vedet silmiini. Suljin ne, ja kuvittelin mielessäni kuin ulkopuolisen silmin valkoisen laukkaavan hevosen, kaksi tyttöä sen selässä ja kivisen maiseman oikealla kohoavineen Torahampainen ja laajoine kivilouhikkoineen alapuolellamme. Kuulin meitä takaa-ajavien peikkojen äänet ja joskus tunsin yksittäisten nuolten lentävän likeltä.

Yhtäkkiä tie kohosi, Nova kompuroi ja kohta tunsin iskeytyväni maahan. Peikot kuroivat vääjäämättä välimatkaa umpeen. Juoksin sokkona kivikasan taa piiloon. Matkatovereideni tultua perässä näytin heille sen – kallio oli revennyt, ja kivikasan takana oli pitkä kapea railo, joka näytti kuin suuren kynnen aikaansaannokselta. ”No johan on”, Nadja henkäisi. Katsoin haltiatyttöä kysyvästi. Tämä nyökkäsi vastaukseksi. Siispä laskeuduin Nadjan ja Novan perässä kapeaan railoon. Astelimme jyrkkiä portaita alas pimeydessä. Ainoa valonlähde oli Nadjan kaulakoru, joka hohkasi vihertävää, tuskin erottuvaa aavemaista hehkua. Vähän väliä Nadja antoi merkin pysähtyä, kun portaita oli luhistunut.

Ylös katsoessani näin, että peikot kerääntyivät maanrepeämän suulle – ne eivät mahtuneet siitä itse. Joku yritti vielä ampua meitä jousilla ja nuolilla yrityksessään onnistumatta. Saavuimme pieneen luolaan, josta lähti tunnelit sekä oikealle että vasemmalle. Luolaan tutkiessamme kuulin Nadjan huudahtavan: ”Aih!” Hän nosti luolan lattialta jonkun, joka oli – soihtu. Se oli kylmä ja pölyinen, mutta hyvä vain, sillä

muuten tunnelissa olisi vastikään liikkunut joku – tai jokin – ja tuskin mitään miellyttävää. Muutamien yritysten jälkeen Nadja sai soihtuun tulen. ”Hyvä, nyt voimme nähdäkin jotain”, totesin.

Nadja katsoi haavaani, mutta ennen kun hän ehti sanoa mitään, totesin, ettei sitä tarvitse hoitaa mitenkään.

”Kumpaan suuntaan lähdemme?” Kuin vastaukseksi kysymykseeni Nova kääntyi ja asteli määrätietoisesti vasempaan tunneliin. Kävelimme ahtaassa tunnelissa hiljaisuuden vallitessa. Soihtu valaisi kulkuamme.

Näky ei ollut mieleinen; seinää täplittivät sadat inhottavat pienet reiät. Seinillä oli paikka paikoin harmaata limaa, kuin joku olisi viskellyt sitä ämpäristä ympäriinsä. Kivilattia oli repeillyt, ja pystyin vain kuvittelemaan, mitä otuksia noissa raoissa asusti.

Tunneli vuoroin mutkitteli, kohosi ja laskeutui, mutta oli mahdollon sanoa, viettikö se pääasiallisesti johonkin tiettyyn suuntaan. Kerran, kun olimme tehneet tunnelin mukana jyrkän laskun, oli vastasamme kivilattiaa peittävä vesi, joka jatkui noin kilometrin ja kohosi niin korkealle, että jouduimme kahlaamaan siinä vyötäröä myöten.

Jouduimme viettämään yön Kuolevan Laakson alla mutkitteluissa tunneleissa. Kun kysyin Nadjalta, kauanko joutuisimme siellä vielä olemaan, sain vastaukseksi vain surumielisen olkienkohautuksen. Se sai minut lähelle epätoivoa; olimme olleet kivimaan alla jo vuorokauden. Mutta lopulta, viimein, sain tilaisuuden nykäistä Nadjaa ja sanoa: ”Katso – valoa! Eikä suinkaan tulen, vaan päivänvaloa! Taidamme olla vapaita tästä kivisestä paikasta!” Lähdimme kulkemaan pikkuruista valopistettä kohti niin nopeasti, kuin pimeässä uskalsimme: Nadjan soihtu oli sammunut vedessä kahluun aikana. Valopiste suureni pikkuhiljaa sitä lähestymisen myötä, ja lopulta seisoi tunnelin suulla, pitkien portaiden päässä siristelemässä silmiämme. Laskeuduimme kiviportaata ja sen myötä jyrkkää polkua alas, saavuimme metsään ja jätimme taaksemme tuon synkän kivisen maan. Kaiken sen kiven jälkeen puut tuntuivat kauneimmalta näkemältäni asialta.

Kävelimme hiljaa metsässä. ”Nyt pitäisi olla määränpäähämme, Ihmisten Kaupunkiin, enää muutamien päivien matka”, Nadja kertoi. ”Pian ylitämme suuren nummen, jonka toisella laidalla Ihmisten Kaupunki on.”

Ja totta tosiaan, pian puut loppuivat, ja hetken luulin tullemme tyhjyyden rajalle. Kohta hahmotin edessämme valtavan suuren, vihreän ja ruskean sekaisen maiseman, jota täplittivät yksittäiset kivet, ja halkoivat kapeat purot. Tuo vihreänruskea tausta osoittautui nummiruohoksi. Kaukana edessäpäin erotin jonon pieniä harmaita täpliä. Näin nummen jatkuvan horisonttiin asti, mutta oletin sen ulottuvan paljon pidemmällekin. Taivas oli sees, ja puuraja kaareutui ympärillämme muodostaen suuren hevosenkengän muodon.

”Tervetuloa TunteMattomille Mailla”, Nadja julisti katsoessani edessämme avautuvaa näkymää. Yritin keksiä jotain fiksumaa sanottavaa, mutta kun en keksinyt mitään, kysyin vain:

”Mikä TunteMattomilla Mailla on niin tunteMattonta?”

”Sää”, Nadja vastasi, ”se voi olla nyt kaunis, mutta kun silmiäsi räpäytät, voi se olla jo muuttunut kamalaksi. Lisäksi tunteMattonta täällä kertoman mukaan on eläimet – kukaan ei oikein tiedä kunnolla paikan lajeja. Paitsi se tiedetään, että villihevosia täällä on – ja tunteMattonta on myös se, että koko maa-ala on täynnä pieniä viheliäisiä kuoppia, johon helposti huomaamatta astuu. Mutta TunteMattomilla Mailla on Nova syntynyt, sen on turvallista nelistää.” Haltiatyttö katsoi minua ja kysyi, olenko valmis. Nyökkäsin tietämättä, olinko. Niinpä hyppäsin Novan selkään, ja Nadja hyppäsi taakseni. Nova syöksyi hurjaan laukkaan korvat höröllä; tamma varmasti muisti lapsuudenkotinsa. Kuulin joka kerta neljä kavioniskua, kun kiisimme yli ruohikon. Tällaisen vauhdin olin tuntenut peikkoleirissäkin, mutta nyt ei vatsaani jäytännyt pelko. Tunsin puhtaan riemun sisälläni.

Sää oli pitkään pysynyt hyvänä, mutta nyt jouduimme kyyristelemään, kun vettä tuli kuin saavista kaataan, ja vaatteet liimautuivat ihoon. Halasin Novan kaulaa yrittäen suojata sitä vedeltä; oli satanut varmaan jo pari tuntia. Kävelimme hitaasti märällä maalla hampaat kalisten ja sateen loppua odottaen. Eräs pieni puro oli kasvanut tulvivaksi joeksi.

Lopulta näimme vihdoin edessäpäin pilvien repeilevän. Kun sade oli lakannut ja maa hiukan kuivunut, Nova lähti taas laukkaan. Aurinko kuivatti vaatemme ripeästi. Tuuli puhalsi auttaen aurinkoa kuivatustyössä.

Vietimme seuraavan yön TunteMattomilla Mailla. Keskellä nummea kasvoi puu, jonka juurakkoon asetuimme. Söimme hiukan ja ryhdyimme nukkumaan. Kun matkatoverini olivat nukahtaneet, istuin katselemassa pilvetöntä tähtitaivasta. Istuin miettimässä kotiani kaukana lännessä. Vasta silloin tulin ajatelleeksi, miten paljon pidin tästä seikkailusta.

Sinä aamuna lähdimme matkaan varhain. Nadja ei halunnut hukata sekuntiakaan. Haltia-kaupungissahan riehui kamala sairaus – millainen se nyt olikaan. Etenimme nummella, ja eilen niin kaukaiselta näyttäneet vuoret lähestyivät väijäämättä. Lopulta maa alkoi kohota, ja pian olimme aivan vuorten edessä.

Tuntemattomien Maiden vuoret olivat erilaisia, kuin Kuolevan Laakson. Ne eivät olleet uhkaavia, pitemminkin ylhäisiä ja yksinäisiä, ne olivat paljon kookkaampia kuin Kuolevassa Laaksossa.

Astelimme matalan kallionhalkeaman pohjalla kiemurtelevalle kapealle polulle, joka jatkui ensin suoraan, teki sitten tiukan mutkan ja nousi ylöspäin. Kiersimme suuren lohkareen takaa ja päädyimme vuorenrinteeseen. Lähdimme kiipeämään alati jyrkemmin kohoavaa vuorenrintettä. Mitä kauemmin olimme kiivenneet, sitä kylmemmältä ilma tuntui. Lopulta jouduin kietomaan viitan tiukasti ympärilleni, mikä auttoi. Lopulta tulimme jyrkänteen reunalle.

”Tätä en osannut odottaa”, Nadja totesi ykskantaan katsoessamme alas rotkon sumealta näyttävälle pohjal-
le. ”En oikein tiennyt, mitä täällä vuorilla odottaa.”

”Joudummeko menemään alas rotkoon?” kysyin.

”Ei kai tässä muukaan auta.”

Laskeuduimme (tai pitemminkin liu'uimme) alas rinteitä, jota peittivät pienet liukkaat kivet. Alas päästyämme meidät vastaanotti pölyvä lumi. Rotkon pohjalla oli kinosta yli polven, ja kun lähdimme ylittämään rotkoa, ripseni jäätyivät yhteen. Yritimme pysyä liki toisiamme, sillä emme nähneet mitään. Hengitykseni alkoi pihistä, ja sain lunta suuhuni. Aloin jo luulla, ettemme koskaan pääsisi rotkon yli. Mutta kun vihdoinkin käännyn helpottuneena matkatoverieni puoleen sanoakseni, että olemme perillä, ei vieressäni ollut ketään. Pelon tunne kalvoi sisälläni kiivetessäni jyrkkää rinteitä ylös rotkosta. Jäin hytisemään paikoilleni, kunnes aloin kulkea edestakaisin jyrkänteen reunaa.

Jonkin hermostuneen ajan kuluttua kuulin ilokseni ääniä, jotka kertoivat ystävieni selvinneen. Nadja ja Nova kiipesivät rinteitä väsyneinä ja tuulen tuivertamina. Kesti hetken, ennen kuin haltiatyttö sai hengästykseltään suunsa auki:

”Me huolestuttiin vietävästi, kun sinä olit kadonnut, Melissa.”

”Minäkin säikähdin kamalasti, kun huomasin olevani yksin.” Katsoin alas ja jatkoin: ”Tuonne ei taida aurin-
ko päästä.”

”Ei taida ei”, Nadja vahvisti, ”mutta tuuli pääsee auringonkin edestä, vaikka rotkon luulisi olevan niin
suojaisa.”

Pienen tauon jälkeen jatkoimme matkaa. Pian vuorenrinteet viettivät yhä enemmän alas, ja pikkuhiljaa alkoi tiellemme ilmestyä matalia varpuja. ”Nummen jälkeen pitäisi olla vastassamme Ihmisten Kaupunki. Meidän on kuitenkin varmistuttava suunnasta, joten tapaamme pian erään, jota en ole ennen tavannut.”

Aivan vuoren juurella oli pikkuinen mökki, jonne suuntasimme. Mökin seinät olivat tummu-
nutta ja rakoilevaa puuta, ikkunoissa ei ollut laseja (pelkät tuulessa heiluvat verhot) ja koko hökkeli näytti olevan korkeintaan tuuman päässä luhistumispiesteestään. ”Kop kop”, ovi sanoi, kun siihen koputettiin. Kohta oven avasi pikkuinen vanhus keppiinsä nojaten. En ollut varma, kutsuakko häntä muoriksi vai vaariksi: miltei olemattomiin harventunut tukka oli lumivalkoinen, ja kun vanhus katseli meitä siniharmailla silmillään yllättyneen näköisenä, hän oli minuakin kaksi ja puoli päätä lyhempi.

”Ketäs te olette ja millä asialla?” vanhus kysyi ääni väristen. Kerroimme nimemme ja sanoimme, että kysyimme tietä. Vanhus viittoi meidät pieneen, yksihuoneiseen asumukseensa, joka ei sisältä näyttänyt ollenkaan niin huonosti voivalta, viittasi meidät istumaan kiikkerille tuoleille pöydän ääreen ja ojensi meille kupilliset viileää teetä.

”Mikä teidän nimenne olikaan”, kysyin teenjuonnin ohessa.

”Hmm...” vanhus mielti, ”sitä en olekaan tullut muistelleeksi 84 vuoteen. Minne siis olittekaan matkalla?” vanhus kysyi.

”Ihmisten Kaupunkiin”, sanoimme kuin yhdestä suusta.

”Se reitti on yksinkertainen, lähdette tästä vain suoraan pohjoiseen puronviertä pitkin, kunnes tulette met-
säiselle mäelle, mikä on määränpääanne.”

Nukuimme vanhuksen luona seuraavan yön. Aamulla olimme lähdössä varhain, ennen kuin vanhus oli herännyt. Olimme jättämässä hänelle viestilappua juuri, kun hän heräsi. ”Piti vielä sanomani, ennen kuin lähdette: taidatte olla kaksi tyttöä liikenteessä yhdellä hevosella? Ponini Kastanja karkasi vastikään - jälleen kerran - joten jos tulee vastaan yksin oleva pieni, mustanruskea tuuheaharjainen poni, ottakaa se toiseksi ratsuksenne.”

Jätimme vanhukselle hyvästit, minkä jälkeen jatkoimme matkaa puronvartta myöten.

Kesken laukkapätkän näimme parinsadan metrin päässä mustan pisteen, joka lähestyi nopeasti. Nova pysähtyi, ja jäimme katselemaan tuota lähestyvää jotain. Pian tuo *joku* osoittautui eläimeksi. Se laukkasi meitä kohti täyttä vauhtia. Se teki liukupysäyksen etemme. Eläin oli Novaa pienempi, turkki oli tummanruskea ja tuuhean harjan alta pilkistivät veitikkamaiset silmät.

”Onkohan tämä se, josta vanhus mainitsi?” pohdin ääneen katsellessamme ponia.

”Tuntomerkit täsmäävät”, Nadja myönsi, ”jos se haluaa tulla mukaamme, niin tulokoon.”

Laskeuduin ratsailta tervehtimään ponia. Kun se ei vastustellut, nousin varovasti sen sel-
kään. Jatkoimme matkaa Kastanjan kanssa. Poni näytti vain iloiselta saatuaan seuraa.

Jonkin ajan kuluttua ylitimme seuraamamme, reilusti levenneen joen, ja tulimme metsän

rajaan. ”Onko tämä siis Ihmisten Kaupunki?” kysyin. ”Kyllä vain”, Nadja vastasi. Tulimme havumetsään, ja kun vastaan tuli mäenrinne, sidomme hevoset puihin sen juurelle. Kävelin Nadjan kanssa mäkeä ylös. ”Kävin täällä joskus pienenä, silloin, kun haltioiden ja ihmisten välit olivat vielä lämpimät. Minulla oli täällä hyvä ystävä, jonka kanssa juttelimme kaupungeistamme”, haltiatyttö kertoi.

Kohta tulimme korkean puuaidan luo. Astelimme siinä olevasta portista talojen keskelle. Kaupunki toi mieleeni keskiaikaisen kaupungin: mukulakivikadut olivat kapeita ja mutkittelevia, kivistä ja puusta tehdyt talot olivat pieniä ja kaksikerroksisia. Kävelimme ohi rakennusten ja pikkupuotien, läpi ihmisiä kuhisevan torin, eräälle erityisen kapealle kujalle, joka päättyi korkeaan kellotorniin.

”Ystävänä kertoi, että tämän tornin pohjakerroksessa on salainen kirjasto, jossa säilytetään aarteita, tärkeitä vanhoja papereita, sotasaaliita ja haarniskoja. Sekä tietysti kirjoja. Ajattelin, että etsinnät olisi hyvä aloittaa sieltä.”

”Siellä avainta varmaan vartioidaan?” kysyin.

”Ei tietääkseni, ainakaan tarkasti.”

3. Me löydämme sen!

Tornin seinässä oli ovi, joka yllätti minut aukiolollaan. Astuimme siitä sisään ja tulimme käytävään, jota ei oltu valaistu yhtikäs mitenkään. Käännyimme käytävästä alas vievään portaikkoon, jonka toisessa päässä oli toinen käytävä. Käytävän varrella oli sen molemmin puolin erilaisia ovia. Menimme käytävään ja alas toisia portaita kolmanteen käytävään... Laskujeni mukaan seitsemänsien portaiden päässä pysähdyimme pienen puisen oven edessä. Nadja tutkaili ovea tarkkaan. ”Sen pitäisi olla tämä...” Nadja mutisi hiljaa. Hän oli juuri tarttumassa ovenkahvaan, ennen kuin pysähtyi.

”Etsimme suurta hopeista avainta, johon on kaiverrettu pieni kolibrin kuva.”

”Sellaisia avaimia tuskin on montaa”, kuiskasin. Avasimme oven hiljaa, ja tulimme pieneen, hämärään, soihtuun ja öljylampuihin valaistuun huoneeseen, jossa oli lukuisia kirjahyllyjä, pölyinen pöytä, haarniskoja seinivierillä ja paljon puisia arkkuja.

”Mistä aloitetaan?” kysyin ääntä tuskin päästämättä.

”Arkuista, seiniltä, kirjahyllyistä”, Nadja kuiskasi. Kävelin erään arkun luo, avasin sen kannen varovasti ja tutkailin, mitä sen sisältämien helmien alta löytyisi. Siirryin pian seuraavan arkun luo Nadjan etsiessä kirjahyllyistä. Toisen avaamani arkun kätköistä löysin vanhoja papereita, ja kolmannen avattuani näin kolikoita, seteleitä ja avain – avain! Tutkailin sitä hetken, kunnes varmistuin sen olevan suuri hopea-avain pienen, epäselvän kaiverruksen kera. Riensin näyttämään sitä Nadjalle, ja samassa – erään haarniskan takaa astui esiin pitkä hahmo – vartija. Kurkustani pääsi lyhyt kiljahdus, ennen kuin lähdimme juoksemaan pikavauhtia portaita ylös. Vartija kalisutti kädessään olevaa kelloa, ja kohta alkoi käytävästä takaamme kuulua ääniä. Juoksimme ulos tornista, läpi torin, pitkin katuja. Juoksimme, kunnes olimme taas hevostemme luona. Irrotimme ratsumme puista ja lähdimme täyttää laukkaa pois metsästä, nummen viertä ja pitkän matkan päähän Ihmisten Kaupungista.

Kotvan kuluttua hidastimme vauhtia, ja hevoset jäivät käyntiin puuskuttamaan päät riipuksissa. Olimme tulleet taas metsänsiimekseen ja kävelimme harvassa kasvien, sekalaisten puiden lomassa hiljaisuuden vallitessa. Hypistelini avainta taskussani. Lopulta päätin näyttää sen Nadjalle, ja katselimme sitä hetken. Sen hopea kiilsi, ja sen likaisen pään alla näimme linnulta näyttävän kaiverruksen.

Metsän jälkeen saavuimme tuntureille, joilla kasvoi vain pensaita, pitkää heinää ja kukkia. Aurinko oli pilvessä, ja kevyt tuulenviri leikkitteli hiuksillani. Kävelimme pitkin nousevia ja laskevia tunturinrinteitä.

Nadjan mukaan viimeisen yön vietimme tuntureilla.

Seuraavana päivänä saavuimme vihdoinkin haltiakaupunkiin. Tunturimaiseman jälkeen alkoi taas metsä, jossa kasvoi kauniita tammia, pyökkejä ja koivuja – se oli eittämättä kauneimpia näkemiäni metsiä. Metsässä vallitsi syvä hiljaisuus, kun kävelimme hevostemme kanssa saniaisten välissä kiemurtelevaa polkua. Kohta Nadja sanoi: ”Olemme perillä”, ja jännityksen ja ilon sekainen tunne heräsi sisälläni. Tulimme polun päähän: näimme edessämme kohoavan valkoisen muurin, ja muurissa portin. Kävelimme korkean, kultaisen ja koristeellisen kalteriportin luo, joka avautui edessämme. Astuimme sisään.

Sisällä haltiakaupungissa oli kauniin näköistä: hiekkatiet kulkivat rakennusten välissä. Kaikkialla kasvoi erilaisia kukkia, ja vaalean värikkäissä kartanoissa oli koristeelliset parvekkeet. Hiukan kauempana, muurin kyljessä oli valkoisista tiilistä rakennettu talli, jonka seinillä kasvoi ruusuja, ja katolla vanha puu, ja jonka vieressä oli suuri aitaus täynnä hevosia, pääosin valkoisia. Keskellä koko komeutta kohosi pieni linna – Nadjan isän, haltiakuninkaan, arvelin.

Kävelimme autioilla hiekkateilla. Silloin kysyin viimein tuosta haltiakaupungin sairaudesta. ”Se sairaus on kamala. Ensin se rampauttaa lihakset, sitten lakkaavat silmät toimimasta ja kaiken huipuksi se alkaa hitaasti, mutta varmasti vaikeuttaa keuhkojen toimintaa. Haittaako, jos käymme katsomassa sairaita?” Astelimme sisään eräiseen kartanoon, ja oven auettua tulvi nenääni vahva sairauden ja yrttien haju. Kaikkialla ympärillämme oli valkoisia patjoja, joilla makasi kalpeita haltijoita. Portaita alas laskeutui

valkoiseen kaapuun pukeutunut haltija, joka selvästi ilahtui nähdessään Nadjan. Hän tuli luoksemme ja sanoi (hänen kasvonsa vakavoituivat heti): ”11 on kuollut, muutama on kuoleman partaalla. Sairaus on levinnyt nopeasti. Löysittekö te sen avaimen?” Nadjan silmiin tuli kyyneliä ja hän sanoi hiljaa: ”Löysimme. Ja se todella tulee tarpeeseen nyt.”

Lähdimme kartanosta ja suuntasimme kohti haltiakuninkaan linnaa. Kaariovet aukenivat Nadjan sanottua jonkun eriskummallisen sanan. Kiipesimme ylös punaisilla matoilla päällystettyjä kierreportaita tullaksemme suureen tornihuoneeseen. Huoneessa istui valtaistuimella haltiakuningas, joka heittäytyi Nadjan kaulaan.

”Selvisit hengissä! Löysittekö te kadonneen avaimen?” haltiakuningas sanoi itkien, ja hänen kruununsa oli vinksahtanut vinoon.

”Löysimme me, isä! Tämä Melissa tässä löysi sen, ja nyt tulee tälle kaikelle kauheudelle päätös!”

Haltiakuningas hymyili minulle. Lähdimme kaikki kolme tornihuoneesta ja kuljimme pitkin käytäviä, ylös ja alas portaita ja läpi salien. Matkalla kerroimme haltiakuninkaalle seikkailumme pääkohdat. Viimein me nousimme jyrkät ja kapeat kierreportaat ja saavuimme ahtaanpuoleiseen huoneeseen, jonka seinät oli laudoitettu siististi, ja jonka yksi seinä koostui kokonaan ikkunasta. Huoneessa oli pieni pöytä, jonka päällä oli arkku. Nadja puhalsi arkun kanteen, ja siitä nouseva pöly sai minut yskimään. Tunnelma oli juhmallinen ja täynnä odotusta. Kaivoin avaimen taskustani, ja haltiakuningas työnsi sen avaimenreikään. Sydämeni hakkasi tuhatta ja sataa, kun avain kääntyi lukossa...

Mutta se ei kääntynyt. Järkytys ja pettymys heijastuivat Nadjan ja haltiakuninkaan kasvoilta. Jäimme tarkastelemaan avainta. Sen pää oli likainen, eikä siinä näkynyt kolibria. Olin luullut nähneeni pienen linnun kuvan, mutta se olikin ollut vain harhaa. Laskeuduimme portaat päät riipuksissa. ”On siis etsittävä vielä”, sanoin apeana.

Poistuin Nadjan kanssa linnasta, haimme hevosemme aitauksesta, jonne olimme päästäneet, ja menimme metsään tietämättä kunnolla mitä tehdä ja minne mennä. Ravasimme polkua pitkin ja juttelimme vähäsanaisesti juuri kokemastamme pettymyksestä. Ravasimme niin kauan, että tulimme tuntureille. Siellä hevoset hidastivat käyntiin, ja me kiipesimme ylös ja alas mäkiä. Ratsastimme eilistä reittiämme, kunnes saavuimme Tuntemattomille Maille. Nadja päätti palata Ihmisten Kaupunkiin, mutta minä en tullut mukaan. Hajaantuessamme voisimme löytää avaimen pikemmin.

Ylitin joen, lähdin kiertelemään nummella ja annoin tuulen pyyhkiä murheeni pois.

Laukkasin kauas nummen rajasta. Kastanja laukkasi korvat höröllä. Olimme jo lähestymässä vuoria, kun huomasin suuren onkalon vuoren kyljessä. Uteliaisuuteni heräsi siinä samassa. Ratsastin lähemmäs nähdäkseni, että vuoren seinämästä lähti tunneli vuoren sisään. Mieleeni nousi inhottavasti kuva Kuolevas- ta Laaksosta.

Asiaa harkittuani astuin tunneliin, joka oli korkea ja pyöreä. Kuljin Kastanjan kanssa pitkin tunnelia, joka nousi myötäensä ylöspäin lähes suoraan eteenpäin.

Kotvan jos toisenkin kuluttua saavuimme valtavan suureen luolaan. Leukani lokahti auki, kun katselin näkyä: luola oli niin suuri, että sen katto katosi varjoihin, eikä sen seiniä yltänyt erottamaan. Luolan koko ei kuitenkaan ollut tärkeintä: lattiaa peitti tuuhea ruoho, ja keskellä tätä kaikkea kohosi suuri (”*Ainakin puolensadan metrin korkuinen!*”) puu, jonka runko oli vanha, ja jonka lehdet olivat pieniä, vihreitä ja tuoksuivat keväälle. Puun ympärillä leijui jotain vienosti kimmeltävää pölyä.

Astelin varoen lähemmäs puuta. Kun saavuin sen luokse, näin pienet köysitikkaat vasten runkoa. Jätin Kastanjan siihen ja aloin kiivetä.

Tikkaat päättyivät ja niiden jälkeen ryömin puussa olevasta aukosta puun toiselle puolelle.

Siellä tikkaat alkoivat uudestaan, ja samaa rataa jatkui jonkin aikaa, kunnes saavuin oksanhaaraan. Tunsin koko ajan itseni suureksi ja kömpelöksi, sillä kaikki puuhun rakennettu oli selvästi tehty jollekin todella pienelle otukselle. Lähdin kiipeämään pitkin oksaa, johon oli kiinnitetty pieniä kapuloita portaisiksi. Tullessani paikkaan, jossa oksa haarautui taas kahtia, huomasin edessäni roikkuvan köyden. Se oli näemmä kiinnitetty ylhäällä olevaan oksaan.

En halunnut katsoa alas, sillä tiesin olevani *korkealla*. Köyden päässä oli suoraan yläpuolelani suuri puinen lava. Raotin hiljaa siinä olevaa luukkuja nähdäkseni, että edessäni seisoi tiiviissä piirissä pikkuisia – keijuja. Ne katselivat tarkkaavasti keskellänsä olevaa jotain. Se joku oli muita hiukan suurempi keiju, joka seisoi korokkeella ja puhui muille.

Kunnes näki minut. Kun se katsoi suoraan silmiini ja kiljaisi, näin sen taskusta tippuvan jotain. Hätäntynyt keijupiiri aukesi, ja silloin näin, mikä ”suuren” keijun taskusta oli tippunut – suuri hopea-avain, jossa näkyi selvästi kolibrin kuva. Tunsin sisälläni, että avain oli oikea.

Kurotin nappaamaan avaimen puiselta lattialta. Katosin lattialuukusta, kiipesin köyttä, oksaa, narutikkaita alas niin nopeasti kuin pystyin. Keijut lensivät vierelläni yrittäen ottaa avainta takaisin.

Juoksin Kastanjan luo. Lähdimme laukkaamaan tunneliin. Tunnein päässä viimeisetkin keijut luopuivat yrityksestään saada avain. Laukkasimme yli nummen ja jäimme odottamaan Nadjaa.

Kun hän saapui, kerroimme toisillemme etsinnöistämme, minkä jälkeen lähdimme pikavauhtia haltiakaupunkiin. Kun saavuimme sinne, huomasimme huhun väärästä avaimesta kiertäneen nopeasti:

kaikki kaduilla kulkevat haltiat kulkivat surumielisen näköisenä.

Laukkasimme portista sisään ja annoimme hevosemme ensimmäiselle vastaan tulleelle. Juoksimme pikavauhtia tornihuoneeseen, missä haltiakuningas istui neuvottomana. Hän katsoi meitä ja sanoi: ”Yksi kuolemantapaus lisää. Kauanko tätä vielä jatkuu?” ”Ei kauan!” huudahdin ja annoin avaimen haltiakuninkaalle. Hän katseli sitä ja mutisi itsekseen: ”Kyllä... kolibri...”

Sitten hän nousi seisomaan, sanoi ”Tulkaa! Jokainen odottamiseen käytetty sekunti on tuhlausta!” ja me lähdimme ripeästi kulkemaan samaa reittiä kuin ensiyrittämälläkin. Saavuttuamme huoneeseen haltiakuningas antoi avaimen minulle, ja sain avata arkun. Pidätin hengitystäni jännittyneenä. Lukko lokahti avautuessaan. Puhalsin hitaasti helpotuksen huokauksen.

Sisällä arkussa oli vanha kirja, jonka sivut olivat kellertyneet, ja jonka teksti oli kirjoitettu koukeroisella käsialalla. Kun katsoin kirjaa, tuli minulle arvokas olo. Annoin kirjan haltiakuninkaalle, joka selasi sitä hitaasti. Oikean kohdan löydettyään hän sanoi hitaasti ja juhmallisesti loitsun, jota en kykene toistamaan.

Kului hetki, toinenkin. Sitten kirjaimellisesti tunsin, miten kaupungin tunnelma muuttui. Kun kirja oli lukittu arkkuun, ryntäsimme ulos kaupungin pihalle. Autio tunnelma oli poissa, taivasta peittäneet pilvet nekin. Ja kun astelimme sairastaloon, ei siellä ollut ketään kalpeakasvoista. Siellä oli terveitä, kummastuneen näköisiä haltioita.

4. Kaikki päättyy aikanaan

Lähdin kaupungista, kun Nadja jäi kuolleiden haltioiden hautajaisiin. Haltiatyttö oli sanonut, että niin surullista kuin se olikin, ei mikään taika pystyisi herättämään kuolleista.

Ratsastin pitkin Nadjan hyvin neuvomaa reittiä ja mietin kokemaani seikkailua. Silloin tajusin, että vaikka kuinka pidin tästä seikkailusta, kaipasin jo kovasti kotiin. Olisi vaikeaa mukautua taas tavalliseen elämään. Silloin muistin erään kamalan asian, jonka seikkailu oli saanut minut unohtamaan: ei mummoa. Kurkkuani alkoi kuristaa, enkä yrittänyt estää kyyneliä kostuttamasta silmiäni. Uppouduin haikeisiin ajatuksiini, enkä huomannut, miten Kastanja kuljetti minua pitkin tuntemattomia seutuja.

Nadjan neuvoma reitti vei haltiakaupungista lähes linnuntietä lounaaseen. En ollut halunnut karttaa, sillä epäilin, osaisinko lukea sitä.

Minulta kesti nelisen päivää mennä reitti, joka kulki halki erilaisten metsien, läpi kauniin laakson, jossa oli vesiputous ja joka oli täynnä kauniita kukkia, ympäri suurensuuren järven, yli korkeiden kukkuloiden ja aina takaisin metsään.

Olimme jo lähellä kotia, kulkiessani näin sen nuotion jäänteet, jonka äärellä Nadja oli kertonut tarinan kadonneesta avaimesta – muistoja tulvi mieleeni sitä mukaa kun etenimme matkalla Kastanjan kanssa.

Metsässä iltahämärässä kulkiessamme kuulimme takaamme ensin hiljaista, vääjäämättä kuuluvampaa murinaa. Taakse katsottuani pelko otti minussa vallan: susia. Sudet seurasivat meitä, ja kun Kastanja lähti laukkaan, oli yksi saada otteen ponini hännästä. Laukkasimme susia pakoon laukkaamasta päästyämme, laukkasimme, kunnes vastaan tuli koski, jonne Kastanja asteli peloissaan. Vasta silloin sudet pysähtyivät: koskeen ne eivät halunneet mennä.

Loppumatka sujui rauhallisissa merkeissä, lukuun ottamatta sitä, että vatsassani velloi mitä ikävin tunne: en halunnut nähdä kotiani autiona, ilman mummoani.

Vasta yösydännä saavuimme kotiin, pieneen mökkiin pikkukylän laidalla. Päästin Kastanjan vapaaksi, jotta se saisi valita, eläisikö vapaana vai jäisikö luokseni. Astelin sisälle mökkiini ontto tunne vatsassani. Kun saavuin autioon olohuoneeseen, näin keittiössä valon. Varkaita. Ryntäsin keittiöön, mutten nähnytäkään varkaita. Mummoni istui pöydän ääressä juomassa teetä.

Hämmästyin niin, että suustani pääsi sangen eriskummallinen ääni. Mummon ilme vaihtui säikähdyksestä hämmästyksen sekaiseen iloon, kun hän halasi minua.

”Luulin että olet... kuollut”, sain viimein soperretuksi.

”Miksi minä kuollut olisin?” mummo kysyi minulta.

”Et kuollutkaan sydänkohtaukseen... Silloin, kun jouduit sairaalaan...”

”En tietenkään kuollut, sehän olisi täysin edesvastuutonta – jättää nyt kolmetoistavuotias yksin. Ei ei...”

Mummoni istui sänkyyn laidalle, kun kerroin tarinani. Kerroin Nadjasta, Novasta, peikkoleiristä, Tuntemattomista Maista sekä tietysti avaimesta. Tarinasta tuli aika pitkä, mutta paljon jäi kertomatta. Näin mummon ilmeestä, ettei hän uskonut tarinaani, mutta hyväksyi sen. Ja viimeisenä, ennen kuin nukahdin aamunka-
jon hiipiessä ikkunoihin, kuulin korvissani hirnahduksen ja Nadjan sanat: ”*Matka on pitkä, eikä jokainen taival ole helppo.*”